

ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИСВІТЛЕННЯ СМЕРТІ У ФОТОМАТЕРІАЛАХ МЕДІА

Вікторія Гридчина, Анастасія Власова

*Інститут журналістики Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, вул. Мельникова, 36/1, 04119, м. Київ, Україна,
e-mail: 4831355@mail.ru; sia.vlasova@gmail.com*

Представлено погляди сучасних науковців та журналістів на проблеми висвітлення смерті в ЗМІ, порушено питання відсутності норм розміщення фотоматеріалів.

Ключові слова: графічний контент, зображення смерті, журналістська етика, „порнографія горя”, фотожурналістика.

Сьогодні українські журналісти працюють в умовах військового часу, а відтак починають стикатись із зовсім незвичними проблемами. Одна із них – це висвітлення теми смерті в ЗМІ. Те з чим тільки починають стикатись українські журналісти та дослідники, вже достатньо довго розробляють американські та англійські науковці, серед яких хотілося б виокремити Л. Бовенса, К. Велес, Б. Зелізер, С. Зонтаг, Д. Кембела, П. Лестера, Ф. Рітчіна, А. Рота, Е. Скарі, П. Фарі, Д. Фішман, Л. Чулярак, – які безпосередньо у своїх роботах піднімали питання етичних стандартів подання матеріалів, пов’язаних із смертю чи війною, а також звертали увагу на маніпуляції з фотографіями в цифровому світі.

Представлена стаття продовжує тему, порушену в публікації „Етичні стандарти роботи фотожурналіста: вітчизняні та світові реалії” [1].

Мета статті – привернути увагу наукової спільноти до проблем відсутності етичних норм висвітлення смерті сучасними ЗМІ. Надгостро це питання постає при підготовці до друку фотоматеріалів: де встановити межу між об’єктивністю подання матеріалу та відповідальністю за його наслідки дуже важко.

Об’єктом стали наукові розвідки та журналістські матеріали, присвячені темі висвітлення засобами масової інформації військових конфліктів.

Предметом є питання етичних норм оприлюднення фотоматеріалів на тему смерті.

У статті використано метод аналізу при розгляді наукових розвідок та кодексів етики, а також метод прогностики подальшого розвитку стандартизації роботи фотожурналіста.

28 лютого 2015 року в програмі ТСН каналу „1+1” було показано репортаж Олександра Загороднього із зони АТО, в якому демонструвалась сцена загибелі фотокореспондента газети „Сьогодні” Сергія Ніколаєва та бійця „Правого Сектору” із позовним „Танчик” [2]. Ця подія змусила журналістів замислитись щодо „етичних принципів висвітлення війни у медіа” (К. Толокольнікова „Смерть на очах у глядачів” [3]) та підняла питання „поваги до смерті” (С. Чернецька „Смерть у фаворі” [4]).

На відміну від українських ЗМІ, подібна тема вже піднімалась у світових медіа. Зокрема, журналіст „Washington Post” П. Фарі у публікації „3 авіакатастрофи, новинні медіа знову зважили де провести лінію на графічних зображеннях” [9]. Матеріал присвячено публікації фотографії агентством „Reuters”, яка була заявлена, як перше зображення після аварії літака Малайзійських авіаліній в Україні, де читачі, після ретельного вивчення, побачили на фото понівечені тіла. Журналіст цитує один із твіт-коментарів, адресований акаунту Reuters в Twitter: „Ви дійсно маєте публікувати ці зображення? Ми всі можемо уявити собі криваву бійню. Подумайте про сім’ї” [9]. Також у матеріалі зазначається, що із розвитком соціальних медіа, де будь-які жахіття можуть бути миттєво поширені через власний Facebook, Twitter, Instagram та Vine, професійні стандарти ЗМІ мають стати ще вищими. В огляді подається позиція одного з небагатьох журналістів Н. Шнайдера, який відмовився висилати до редакції фотографії, обмежуючись лише текстовим описом: „На місці падіння # МН17. Скрізь тіла, розкидані органи. Занадто жахливо, щоб відправляти фотографії. Це дійсно катастрофа” [9].

Одним із основоположних принципів журналістики є об’єктивність. Д. Кембел зауважує, що в часи цифрової фотографії необхідно переглянути розуміння сутності фотографії, як передачі об’єктивної реальності. Він наголошує, що потрібно рухатися від онтології фотографії до її прагматики, переключаючи увагу від того, що таке фотографія до того, що робить фотографія [7]. Достатньо цікавим є той факт, що перша комп’ютерна програма, яка дозволяла здійснювати різні маніпуляції із зображеннями, з’явилась у 1990 році під час війни у Перській Затоці. В еру цифрових технологій важко говорити про об’єктивність зображення.

Оцінюючи фотографію, необхідно пам’ятати про її естетику. Інформаційна ємність програє естетичному наповненню, оскільки саме естетика буде відповідати за вплив зображення на глядача.

Л. Чулярак, порівнявши подачу фотографій англо-американської військової журналістики ХХІ століття із подачею зображень Першої і Другої світових воєн, робить висновок, що на даний момент фотожурналістика провадить „суб’єктивну естетику”, а саме „намагається вирішити парадокс війни шляхом уявної побудови війни, як в першу чергу гуманітарної кризи, та психологізуючи відносини на полі бою” [8, с. 335]. За словами дослідниці, війна на даний момент показується, або „в образах доброзичливих зустрічей між військами і місцевими жителями”, або „в образах жертв” [8, с. 336].

В якийсь момент зображення „естетики руйнувань” піднімає питання етичних норм. Однією з найбільш ґрунтовних робіт з фотожурналістської етики є докторська дисертація П. Лестера, де він пише: „з одного боку, редактори вважають, що фотографії будуть обурювати своїх глядачів. З іншого боку, редактори вважають, що місія газети повідомляти новини об’єктивно, незважаючи на те, чи приємно дивитися на це чи ні. Очевидно, не може бути правильної відповіді на таке загально етичне питання” [12, с. 20 – 21]. На думку автора, хоча немає простої відповіді, є кілька способів, які можуть допомогти прийняти рішення про те, чи використовувати зображення чи ні.

Перший спосіб – перекласти відповідальність на кодекси.

Рішення про публікацію може бути прийняте на основі етичних кодексів засобів масової інформації або професійних організацій, таких, як NPR і NPRA.

Етичний кодекс журналістів фотоагентства „VII” зазначає, що „в репортажі завжди враховується естетична цінність, і це не є проблемою. Але естетичне не має бути мотивацією для зображення або історією за кадром.

Фотожурналіст прагне звернути увагу громадськості на об’єкт зйомки, а не на себе, чи свою творчість або свій талант. Зміст зображення є найбільш важливим. За умови, що дії фотожурналіста спрямовані на краще розкриття теми дозволяється робити все, що необхідно, аби задокументувати і розповісти історію громадськості” [5].

У довіднику із журналістики інформаційного агентства „Reuters”, коли йдеться про точність, у частині під назвою „Графічні зображення і нецензурні вирази”, зазначається: „Як журналісти, ми зобов’язані передати реальність того, що ми повідомляємо точно, але ще зобов’язані бути в курсі, що такий матеріал може викликати стрес, привести до порушення гідності окремих осіб або навіть в деяких випадках приголомшити глядача чи читача так, що спотвориться його раціональне сприйняття фактів. Ми не звеличуємо насильство... Ми також не маємо публікувати графічні зображення або деталі ... з наміром посилити відчуття або шокувати читача. Повинна бути вагома інформаційна причина для запуску такого матеріалу” [16].

Довідник NPR з етики, коли мова йде про фотографії в його спеціальному розділі „Візуальна журналістика”, пропонує досить загальну рекомендацію в п. 13: „Фотографії, які ми робимо і вибираємо для використання, мають індивідуально або колективно, показати події, які вони зображують правдиво, чесно і неупереджено” [15]. Кодекс з етики NPR містить більш конкретну пропозицію. П. 6 мотивує „Ставитися до всіх суб’єктів матеріалів із повагою і гідністю. Приділяти особливу увагу вразливим суб’єктам і співчуттю жертвам злочинів або трагедії. Втручатися в приватні моменти горя, тільки коли громадськість має суттєву і обґрунтовану необхідність, щоб побачити те, що відбулося” [14].

П. Лестер вказує на триваючу дискусію вчених про те, чи мають такі кодекси бути неоднозначним чи конкретними. Одні підтримують ідею загальних рекомендацій, так як вони можуть бути краще використані журналістами, які „працюють із вельми суперечливими темами”, інші вважають, що „нечіткі етичні кодекси і короткий підручник із етики” не є достатніми, аби „забезпечити керівні принципи для роботи з фотографіями жертв” [12].

Другий спосіб – рішення про публікацію приймає редактор.

П. Лестер наголошує, що засоби масової інформації в питаннях публікації фотографій є достатньо нерішучими та непослідовними. Зокрема, при дослідженні різних редакцій по всіх Сполучених Штатах Америки, з’ясувалось, що близько 65 % з 50 газетних співробітників фотографів та фоторедакторів думають, що їх засоби масової інформації публікують „фото, які ... читачі можуть вважати етично некоректними або образливим” від 4 до 25 разів на рік [12].

Існують і більш конкретні дослідження. Зокрема, Б. Зелізер пише, що „зображення смерті штовхають журналістів до дебатів, чи слід публікувати, де і як публікувати фотографії смерті” [26, с. 5]. Д. Фішман у своїй розвідці намагається уточнити „набор норм з етики, які часто використовують фахівці” [10]. Він проводить різностороннє інтерв’ю

з 21 професіональним газетним працівником, 8 фотожурналістами, 11 фоторедакторами і 2 омбудсменами. Професіонали ЗМІ, які були опитані, намагалися дистанціюватися від мертвих тіл на фотографіях, які вони роблять, і публікують. Фотографи роблять такі фотографії, зазвичай використовуючи довгофокусні об'єктиви, редактори обирають зображення з урахуванням найменш можливого емоційного впливу на читача. „Обмежувати впливу смерті таким чином, щоб вона смутно сприймалась і відчувалась”, натомість прямі жахливі образи мають „владу впливати на глядача у руйнівний і хворобливий спосіб” [10, с. 67]. Цей спосіб мислення про сприйняття глядача суперечить поняттю співчуття жертві. Д. Фішман робить висновок, що „образи, які приховують або замінюють труп часто більш прийнятні, оскільки вони викликають сильніші образи присутності смерті, аніж болюча наявність мертвого тіла” [10, с. 68]. Це має багато спільного з тим, що Е. Скарі описує як „відсутність тіла” [22, с. 67], а Л. Бовенс зазначає, що фотографії, які приховують насильство мають більш сильний вплив, аніж ті, які відкрито показують його [6].

С. Зонтаг висловлює подібні думки, стверджуючи, що „болісні фотографії не мають великого впливу, якщо ставиться завдання зрозуміти” [24, с. 89]. Обговорюючи відому фотографію Рона Хавіва з війни в Боснії, С. Зонтаг заявляє, що „фотографія розповідає нам дуже мало – крім того, що війна це пекло” [24, с. 91].

К. Велс аналізує опубліковані фотографії іракських дітей антивоєнного спрямування в „Daily Mirror” і нейтрального спрямування в газеті „The Guardian”, він показує як підбір зображень та підписів до них можуть впливати на громадську думку. К. Велс суперечить поглядам С. Зонтаг [24], припускаючи, що „вибір зображень контекстуальний і підпорядковується певній меті” [25, с. 68]. Так „The Guardian” оперує канонами „оповіді про звільнення”, демонструє надію про захоплення Саддама Хусейна, і як результат світле майбутнє для людей, підбірка фотографій показує дітей поодиноці, ніби наголошуючи, що вони „не мають соціальної та сімейної підтримки” [25, с. 68]. „Daily Mirror”, на відміну „The Guardian”, публікує фотографії, де дитина в кризовій ситуації показана як „втління невинності”, часто поруч зі своїми батьками, які пригнічені військовими, щоб підкреслити „незаконність війни і брехню британського уряду” [25, с. 69].

Б. Зелізер наводить приклад, як жахливі фотографії стають частиною міжнародної політики. Вона обговорює залежність журналістів від фотографій із зображенням неминучої смерті, такі, як ілюстрації вбивства талібів Північним Альянсом під час війни в Афганістані, які широко публікувалися в американських ЗМІ. Момент, який зображає смерть, що насувається, ще під час Другої світової війни і війни у В'єтнамі, „використовували як ілюстрацію, того, що безліч людей втрачають свої життя”, у випадку війни в Афганістані „представлені тільки часткові і двоїсті почуття” [26, с. 38]. Такі зображення, з точки зору Б. Зелізер, є певним консенсусом етичного та змістового боку.

Л. Кенеді має такий самий погляд, і відповідно до його досліджень, етична функція фотожурналістики полягає в тому, щоб „свідчити про страждання інших”, що є нероздільною частиною „ідей людства і гуманізму, які затьмарили ідеології імперського управління і експансії європейської та американської влад ...” [11, с. 306]. Як він об-

говорює співчутливі фотографії з в'єтнамської війни і війни в Іраку, перед ним постає запитання: „це сцени піклування або сцени панування?” [11, с. 313]. На думку автора, цей зв'язок „став помітною і тривожною ознакою образу світу глобалізації та геополітичного світу війни”. Зображуючи вчинки, що він називає „Американська імперія”, такі зображення показують „порушення співвідношення між піклуванням і пануванням” і є „відповіддю на умови вічної війни” [11, с. 314].

У своїх роботах А. Рот, разом із групою дослідників, роблять контент-аналіз частоти появи фотографій насильства під час воєн в Іраку і Афганістані, які показують „людську ціну” конфлікту. Дослідники зосередилися на регулярності, з якою ці зображення були надруковані на перших шпальтах газет „New York Times” і „San Francisco Chronicle”, вказуючи на можливе „сприйняття війни” цими основними медіа. З 6 037 новинних фотографій, опублікованих в обох газетах, тільки 774 (13 %) так чи інакше були пов'язані з вищезазначеними війнами, і тільки 202 (3 %) фотографій, які зображали „людську ціну” воєн. Таким чином автори роблять висновок, що обидві газети „роблять більше, щоб приховати, ціну людських втрат від громадськості, аніж довести її до їх відома” [21, с. 255]. Обговорюючи зовнішні і внутрішні обмеження у висвітленні війни, дослідники заявляють, що публікація фотографій з мертвими людьми – це „найпримітивніша форма, аби зобразити візуально людську вартість війни” [21]. Вони також визнають необхідність створення „нових, інноваційних засобів передачі людських втрат, що спричиняє війна” [21, с. 270]. Виходячи із цих міркувань, вищезазначені газети вирішили приховати військові втрати від громадськості.

Д. Льюїс намагається знайти чіткі відповіді, чому саме фотографії з Ель-Фаллуджі були надруковані серед багатьох жажливих фото з Іраку, які так і не були надруковані. Як стверджує автор, „аргумент на користь публікації жорстких та жажливих фотографій війни в тому, що вони необхідні, аби донести до людей те, що поставлено на карту, реальні і сильні ушкодження, які війна робить із культурами та окремими людьми” [13]. Навіть якщо зображення з Ель-Фаллуджі „не показують майже нічого, вони дають відчуття, що сталося щось жажливе” [13]. Також автор зауважує, що „картини жаху, в певний момент, більше не функціонують як новинні, вони самі стають новинами” [13]. Д. Льюїс завершує матеріал тим, що „шок весь час пригнічує інформацію” [13]. Також автор зауважує, що „фотографії крайнього насильства завжди є порнографією” [13].

Вперше термін „порнографія горя” був представлений С. Зонтаг у 1977 році. Так „шок від сфотографованого звірства” пом'якшується після неодноразових переглядів, так само, як „здивування і потрясіння, яке відчувають, коли перший раз переглядають порнографічний фільм” зникає після перегляду кількох таких фільмів [23, с. 15]. Пізніше у роботі „Про біль інших” 2003 року вона зауважила: „Всі зображення, які показують порушення привабливості тіла, певною мірою, порнографічні. Але образи, які відштовхують, можуть також і зачарувати” [24, с. 95].

Л. Бовенс йде глибше у своєму переконанні, що фотожурналістика близька до порнографії. Так, у своїй статті, проводячи паралелі між творчістю письменника Мілана Кундери і режисера Малчо Манчевскі, пов'язує фотожурналістику з „явним зображенням наготі” [6, с. 214]. Він пише: „як порнографія, фотожурналістика, як правило, має

графічну сутність. Вона зображує людські страждання в найжахливіших подробицях” [6, с. 215].

Третій спосіб – орієнтація на аудиторію.

Чутливість читачів газети може бути визначена з аналізу листів і телефонних дзвінків, які редакція отримує після публікації фотографій. Питання етики дослідниця Д. Фішман вивчала через вплив відгуків читачів на рішення редакторів [10].

З появою соціальних медіа аналіз реакції аудиторії можна зробити навіть за пізніми повідомленням, адже читачі можуть залишати свої коментарі до зображень, які вони вважають занадто відвертими і таким чином впливати на подальшу роботу засобів масової інформації.

Незважаючи на те, що вже близько ста років фотожурналісти роблять фотографії сцен насилля і трагедій та публікують ці фотографії в газетах і журналах, критерії для публікації або відхилення їх від публікації через їх графічний контент ще й досі остаточно не встановлені. Немає правил, які б допомогли вирішити, чи заслуговують публікації у пресі фотографії насильства.

З одного боку можна говорити про основоположні принципи журналістики, такі як об’єктивність, з іншого, сучасна цифрова техніка піддає сумніву наскільки те, що ми бачимо, відповідає реальності.

Якщо говорити про тенденцію появи фотографій із зображеннями смерті на сторінках ЗМІ, то найімовірніше кількість подібних публікацій буде зростати, оскільки сучасний світ є достатньо нестабільним, люди живуть в зоні військових конфліктів, а за таких умов виникає певна потреба спостереження за смертю. Але поруч із цим буде знижуватись поріг сприйняття зображень, подібні фотографії перейдуть у норму і не будуть викликати такого резонансу. Відбудеться звикання до зображень жаху. Далі, якщо ми станемо тяжіти до східної культури, то зображення смерті затвердяться у норму, якщо ж підемо по шляху європейської культури, то при втраті резонансності, зображення-жахи будуть вилучені із інформаційного простору, як такі що не „працюють”.

Список використаної літератури

1. Гридчина В. В. Етичні стандарти роботи фотожурналіста: вітчизняні та світові реалії / В. В. Гридчина // Наукові записки Інституту журналістики / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут журналістики. – Київ, 2014. – Т. 56. – С. 232–238.
2. На фронті загинули фотограф Сергій Ніколаєв та боєць „Правого сектору” з позивним „Ганчик” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=6JoK9xbFvAI> (24.09.2015).
3. Толокольнікова К. Смерть на очах у глядачів / Катерина Толокольнікова // Телекритика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.telekritika.ua/profesija/2015-03-02/104412> (24.09.2015).
4. Чернецька С. Смерть у фаворі / Світлана Чернецька // 20 хвилин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://te.20minut.ua/blogs/smert-u-favori.html> (24.09.2015).
5. 7 with VII: Ethics in Photojournalism. [Electronic resource]. – Access mode: <https://medium.com/@VIIPhoto/7-with-vii-ethics-in-photojournalism-7773d03a0aa4> (24.09.2015).
6. Bovens L. Moral Luck, Photojournalism, and Pornography / Luc Bovens // The Journal of Value Inquiry. – 1998. – 32. – 205–217; [Electronic resource]. – Access mode: <http://bit.ly/1wqriSw> (24.09.2015).

7. Campbell D. Integrity of the Image report // David Campbell ; World Press Photo [Electronic resource]. – Access mode: http://www.worldpressphoto.org/sites/default/files/docs/Integrity%20of%20the%20Image_2014%20Campbell%20report.pdf (24.09.2015).
8. Chouliaraki L. The humanity of war : iconic photojournalism of the battlefield, 1914–2012 / Chouliaraki Lilie // Visual Communication. – 2013. – 12 (3). – P. 315–340.
9. Farhi P. With jet crash, news media again weigh where to draw the line on graphic photos / Paul Farhi // The Washington Post. – 2014. – July 17. [Electronic resource]. – Access mode: <http://wapo.st/1zQXBtf> (24.09.2015).
10. Fishman J. M. News Norms and Emotions: Pictures of Pain and Metaphors of Distress / Jassica M. Fishman // Image ethics in the digital age / In L. Gross, J. S. Katz & J. Ruby (Eds.). – Minneapolis, MN: University of Minnesota Press, 2003. – P. 53–69.
11. Kennedy L. I. (2012). Framing Compassion / Liam Kennedy // History of Photography. – 36 (3). – P. 306–314. [Electronic resource]. – Access mode: <http://bit.ly/1yKfuJ7> (24.09.2015).
12. Lester P. M. The ethics of photojournalism : toward a professional philosophy for photographers, editors and educators / Paul Martin Lester. Unpublished doctoral dissertation, Indiana University, Bloomington, 1989.
13. Lewis J. Front Page Horror: Should newspapers show us violent images from Iraq? / Jim Lewis // Slate. – 2004. – April 5. [Electronic resource]. – Access mode: <http://slate.me/1pSjt0Y> (24.09.2015).
14. NPPA Code of Ethics. [Electronic resource]. – Access mode: https://nppa.org/code_of_ethics (24.09.2015).
15. NPR Ethics Handbook. [Electronic resource]. – Access mode: <http://ethics.npr.org/> (24.09.2015).
16. Reuters Handbook of Journalism. [Electronic resource]. – Access mode: <http://bit.ly/1yhhDt3> (24.09.2015).
17. Ritchin F. (2009). Toward a Hyperphotography / Fred Ritchin // Picturing Atrocity: Photography in Crisis / G. Batchen, M. Gidley, N. K. Miller & J. Prosses (Eds.). – Reaktion Books, 2012. – P. 261–271
18. Ritchin F. Bending the Frame. Photojournalism, Documentary, and the Citizen / Fred Ritchin. – Aperture, 2013. – 176 p.
19. Ritchin F. In Our Own Image : The Coming Revolution in Photography / Fred Ritchin; 2nd edition. – Aperture, 1999. – 144 p.
20. Ritchin F. Why Violent Images Matter / Fred Ritchin // TIME Lightbox. – 2014. – September 2. [Electronic resource]. – Access mode: <http://ti.me/1w5asol> (24.09.2015).
21. Roth A. Covering War's Victims : A Content Analysis of Afghanistan and Iraq War Photographs in the New York Times and The San Francisco Chronicle / Roth A., Huffman Z., Hulling J., Stolle K., Thomas J. // Censored 2008 : The Top 25 Stories of 2006–07 / P. Phillips & A. Roth. – 2008. – P. 253–271. [Electronic resource]. – Access mode: <http://bit.ly/1HZbyJP> (24.09.2015).
22. Scarry E. The Body in Pain: The Making and Unmaking of the World / Elaine Scarry. – New York : Oxford University Press, 1985. – 396 p.
23. Sontag S. On Photography / Susan Sontag. – New York : Rosetta Books, 2005. – 165 p. [Electronic resource]. – Access mode: <http://bit.ly/11Tnj3u> (24.09.2015).
24. Sontag S. Regarding the Pain of Others / Susan Sontag. – New York: Picador, 2003. – 131 p.
25. Wells K. Narratives of liberation and narratives of innocent suffering : the rhetorical uses of images of Iraqi children in the British press / Karen Wells // Visual Communication. – 2007. – Vol. 6 (1). – P. 55–71. [Electronic resource]. – Access mode: <http://bit.ly/1zybmG> (24.09.2015).
26. Zelizer B. (2005). Death in Wartime: Photographs and the „Other War” in Afghanistan / Barbie Zelizer // The Harvard International Journal of Press/Politics. – 2005. – 10 (3). – P. 26–55. [Electronic resource]. – Access mode: <http://bit.ly/1yNTRbK> (24.09.2015).

Стаття надійшла до редколегії 10.09.15

Прийнята до друку 05.10.15

ETHICAL PROBLEMS OF COVERING THE PHOTO OF DEATH IN MEDIA

Viktoriia Grydchyna, Anastasia Vlasova

*Taras Shevchenko National University of Kyiv, Institute of Journalism,
Melnykova Str., 36/1, 04119, Kyiv, Ukraine,
e-mail: 4831355@mail.ru; sia.vlasova@gmail.com*

Presented views of contemporary scholars and journalists to covering the problem of death in the media raised the issue of lack of standards placing photographs.

Today Ukrainian journalists work in conditions of war, and so on are beginning to face with a very unusual problems. One of them is the theme of death coverage in the media. Ukrainian journalists and researchers just starting explore the problem, which are considered by American and British scientists. There were works by Bovens L., Campbell D., Chouliaraki L., Farhi P., Fishman J. M., Kennedy L. I., Lester P. M., Lewis J., Ritchin F., Roth A., Scarry E., Sontag S., Wells K., Zelizer B., that considered the issue of ethical standard coverage of the topic of the death or war, and the manipulation of photographs in the digital world.

The article continues the theme raised in the publication „Ethical standards of photojournalist: domestic and global realities”.

Purpose of the article – to draw the attention of the scientific community to the problems of the lack of rule ethics of modern media, in relation to the death. Very difficult It set the boundary between the objectivity of representation and responsibility for its consequences, when we preparation for printing the photographs with the dead.

The object became the scientific researches and journalistic materials, that devoted to the topic of media coverage of military conflicts.

The subject is the question of ethics publication of photographs on the theme of death.

The article used the method of analysis when considering the scientific studies and codes of ethics, and a method of prognostication further development of standardization photojournalism.

Key words: graphic content, images of death, journalistic ethics, „the pornography of grief”, photojournalism.